

**Stanowisko Komisji ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Związku Województw RP
w sprawie kompetencji zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie
zdrowia**

Poza znanym powszechnie problemem niedofinansowania świadczeń opieki zdrowotnej, do jednych z ważniejszych obszarów niezbędnych interwencji należy temat uznania kompetencji zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia i wypracowanie zakresu ich działań i odpowiedzialności. To wielka szansa na ratowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce.

W Polsce mamy od wielu lat niedobory kadrowe w wielu grupach zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

Powszechnie znane są braki w grupie lekarzy, pielęgniarek i położnych, farmaceutów. **Z powodu starzenia się personelu medycznego oraz niedoceniań finansowego pracy, pojawiają się w najbliższym czasie problemy w innych grupach zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia.** Podział kompetencji oraz uprawnień powinien być dostosowany do faktycznych możliwości i potrzeb charakteryzujących dane środowisko zawodowe, stąd istnieje realna potrzeba zaangażowania się nie tylko w prawne wyodrębnienie, ale także odpowiednie uporządkowanie zakresu obowiązków spoczywających na danej grupie zawodowej. Zbyt wiele jest obszarów nakładania się uprawnień, aby efektywnie i dla dobra pacjentów wykorzystać potencjał ludzi zaangażowanych w pracę na rzecz chorego.

To przedsięwzięcie skoordynowania zadań poszczególnych grup zawodów, powinien wziąć na siebie Minister Zdrowia. Jesteśmy zwolennikami stanowienia prawa, które zwiększy kompetencje zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia (w szczególności pielęgniarek i położnych, ratowników medycznych i farmaceutów) i pozwoli na lepszą organizację środowisk zawodowych poprzez własne prawodawstwo określające kompetencje i zadania. Jest wiele obszarów ochrony zdrowia, które wymagają takiego uporządkowania. Należą do nich potrzeba podjęcia prac i przyjęcia ustawy o zawodzie aptekarza, zawodzie psychologa.

Ustawowa regulacja opieki farmaceutycznej, jako świadczenia zdrowotnego oraz dopuszczenie możliwości prowadzenia przez apteki dodatkowych usług na rzecz pacjentów, takich jak m.in. przeglądy lekowe, czy kontynuacja recept dla tzw. pacjentów stabilnych, a więc tych, którzy od lat leczą się tymi samymi lekami (tylko za zgodą lekarza). Dziś szacuje się, że **6-13 proc.** hospitalizacji to skutek nieprawidłowego zażywania leków, czego efektem mogą być interakcje

czy powikłania polekowe zagrażające zdrowiu, a nawet życiu pacjentów. Dlatego należy wykorzystać potencjał farmaceutów i aptek, włączyć ich do systemu.

W wielu krajach Europy i USA farmaceuci wykonują testy diagnostyczne w znacznie szerszym zakresie. Takim przykładem jest **Wielka Brytania**, gdzie farmaceuci są włączeni w krajowe programy badań przesiewowych w kierunku niektórych chorób bakteryjnych przyczyniają się do wzrostu ich wykrywalności w społeczeństwie. Pomiar glukozy, cholesterolu, kwasu moczowego, bilirubiny, enzymów wątrobowych, hemoglobiny czy kreatyniny w prosty i małoinwazyjny sposób umożliwia wstępną ocenę stanu zdrowia pacjenta i rekomendację kolejnych kroków diagnostycznych. Szybkie testy diagnostyczne wykonywane są w niektórych aptekach ogólnodostępnych w **Hiszpanii** już od ponad 20 lat. Podobne rozwiązania wprowadzone są także we **Włoszech**. Praktyka pozostałych europejskich krajów pokazuje, że farmaceuta w istotny sposób przyczynia się do poprawy wykrywalności wielu jednostek chorobowych, nie ingerując w kompetencje innych zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

W odniesieniu do grupy zawodowej psychologów, w trybie pilnym należy przystąpić do prac nad ustawą regulującą zakres kompetencji i odpowiedzialności tej grupy zawodowej. Odpowiedzialna praca psychologa jest dziś regulowana częściowo ustawą z roku 2001, która pozbawiona jest przepisów wykonawczych. Psycholodzy znajdują zatrudnienie w obszarach nadzorowanych co najmniej przez 8 ministerstw! Brak prawnej regulacji tego ważnego obszaru wraz z brakiem samorządu zawodowego, powoduje chaos prawny i organizacyjny. Psycholog wykonujący zawód zaufania publicznego nie ma dokumentu określającego jego kompetencje – prawa wykonywania zawodu psychologa.

Polska zajmuje w Europie niechlubne 2 miejsce pod względem ilości samobójstw w grupie dzieci i młodzieży, trwa zapaść w niedofinansowanym obszarze psychiatrii. Brak prawnej regulacji zawodu psychologa a także uznania psychologów pracujących w ochronie zdrowia za wykonujących zawód medyczny, skutkuje w konsekwencji działaniem na szkodę obywateli naszego kraju. Istotne jest zwiększenie roli psychologów w opiece psychiatrycznej, a także traktowanie ich na równi z lekarzami w zakresie wynagrodzeń, szkoleń i awansu zawodowego.

My, jako przedstawiciele samorządów województw związani z ochroną zdrowia **będziemy wspierać działania porządkujące kompetencje zawodów medycznych i zawodów mających zastosowanie w ochronie zdrowia**.

Roman Kołek

Przewodniczący Komisji
ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
Związku Województw RP